

(منحنی راجع به محاسبه ساختمان و شرح کامل روش i,j در مورد حل آنها)

نوشته :

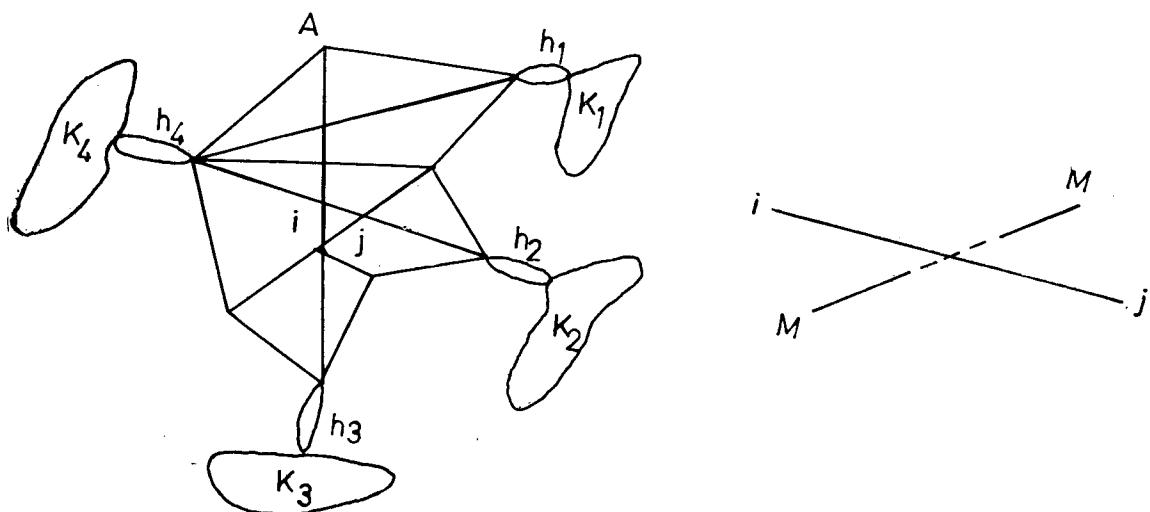
غلامعلی ملول

سال پنجم راه و ساختمان

دانشکده فنی

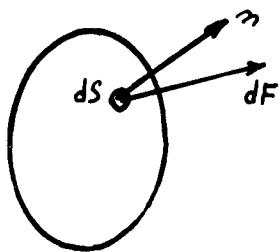
مقدمه

منظور از ساختمان در اینجا مجموعه ایست بنام (A) که از عناصر خطی (i,j) تشکیل شده باشد.
مجموعه A را رابطه های $h_1, h_2, \dots, h_n$ و مجموعه های $K_1, K_2, \dots, K_n$ مربوط میسازد (شکل ۱).
رابطه h_i یک یا چند عضو از مجموعه A را به یک یا چند عضو از مجموعه K_1 متصل میکند.

شکل ۱

از تقاطع صفحه ای مانند $M-M$ با عنصر (ij) سطحی مطابق (شکل ۲) حاصل میشود.

شکل ۲

بر هر جزء سطح ds از مقطع $M-M$ نیرویی مانند $\vec{dF}$ اثر میکند رابطه (۱) تنش کلی را در جزء سطح ds نشان میدهد :

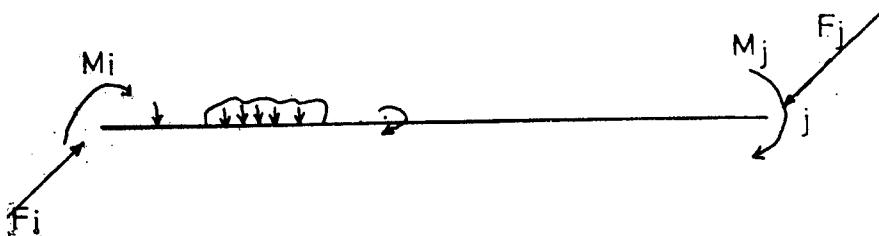
$$(1) \quad \overset{\rightarrow}{\sigma} = \frac{\vec{dF}}{ds}$$

منظور از محاسبه ساختمان - هدف از محاسبه ساختمان حصول دو نتیجه زیر است .

- ۱- تنش در هیچ جزء سطحی از ساختمان از تنش مجاز بیشتر نشود .
- ۲- تنش ها در جزء سطح های مختلف ساختمان تا حدود امکان به تنش های مجاز نزدیک شود
(تا ساختمان اقتصادی بنا شود)

برای پیدا کردن تنش در جزء سطح های مقاطع مختلف عناصر (j) کافیست که چهار مجهول

$\vec{F}_i$ و $\vec{M}_i$ و $\vec{F}_j$ و $\vec{M}_j$ محاسبه شوند (شکل ۳)

شکل ۳

بادانستن این چهار مجهول و با استفاده از فرمولهای کلاسیک میتوان تنش را در عنصر جزئی سطح مقطع هر عنصر بسادگی بدست آورد .

پس بطور کلی محاسبه ساختمان یعنی تعیین تنش در جزء سطح های مختلف آن که تحت اثربارهای وارد و تغییر مکانهای اعمال شده است ، میباشد .

تعریف عکس العمل در (شکل ۱) میتوانیم رابطه R_1 را برداشته و بجای آن تأثیرات مجموعه K_1 بر روی مجموعه (A) را جایگزین کرد تأثیرات مجموعه K_1 را بر مجموعه A عکس العمل مجموعه K_1 بر مجموعه

A مینامیم. واضح است که مجموعه K_1 , اثر میتواند داشته باشد بشرح زیر:

$$(2) \quad \begin{array}{c} \xrightarrow{\vec{M}_k} \\ \left| \begin{array}{l} M_{xk_1} \\ M_{yk_1} \\ M_{zk_1} \end{array} \right| \end{array} \xrightarrow{\vec{F}_k} \begin{array}{c} \xrightarrow{\vec{F}_{xk_1}} \\ \left| \begin{array}{l} F_{xk_1} \\ F_{yk_1} \\ F_{zk_1} \end{array} \right| \end{array} \xrightarrow{\theta_k} \begin{array}{c} \xrightarrow{\theta_{xk_1}} \\ \left| \begin{array}{l} \theta_{xk_1} \\ \theta_{yk_1} \\ \theta_{zk_1} \end{array} \right| \end{array} \xrightarrow{\delta_k} \begin{array}{c} \xrightarrow{\delta_{xk_1}} \\ \left| \begin{array}{l} \delta_{xk_1} \\ \delta_{yk_1} \\ \delta_{zk_1} \end{array} \right| \end{array}$$

در روابط بالا M_{k_1} نیرو θ_{k_1} دوران و δ_{k_1} تغییر مکان مربوط به رابط k_1 میباشند. بطوریکه میبینیم برای محاسبه ساختمان A اطلاع از چگونگی و مشخصات مجموعه های K_1 و ... K_n لازم میباشد. علاوه

در محاسبات اولیه با فرض:

$$(3) \quad \xrightarrow{\theta_{ki}} = 0 \quad \xrightarrow{\delta_{ki}} = 0$$

مسئله را حل کرده سپس بر مبنای معلومات حاصله θ_{ki} و δ_{ki} را بدست میآورند و مجددآ تأثیرات دو عامل اخیر را در ساختمان منظور میکنند.

مثالاً ابتدا فرض میکنیم که بی های یک ساختمان هیچگونه تغییر شکلی نمیدهند با این فرض ساختمان را حل میکنند براساس لنگر - نیروی محوری و تلاش برشی ستونها تغییر شکل بی ها را حساب کرده و اثراين تغییر شکل ها را در مقاطع مختلف ساختمان منظور میکنند.

تعریف ساختمانهای (ایزو استاتیک) - ساختمان A را نسبت به مجهول X (X میتواند لنگر یا نیرو در مقطعی باشد) ایزو استاتیک گویند که X بوسیله معادلات تعادلی رابطه (4) بدست می آید:

$$(4) \quad \begin{aligned} \sum \vec{M} &= 0 \\ \sum \vec{F} &= 0 \end{aligned}$$

در این مورد X با رابطه زیر مشخص میشود:

$$(5) \quad X = F(R \text{ و } l)$$

بعبارت دیگر وقتی ساختمان A نسبت به مجهول (X) ایزو استاتیک باشد X فقط تابعی از وضعیت بارگذاری R و طول عناصر l میباشد.

ساختمان نامعین (هیپر استاتیک) - ساختمان A را نسبت به مجهول x هیپر استاتیک گویند که x را منحصرآ بوسیله روابط (4) بتوان بدست آورد.

در این مورد x با رابطه زیر مشخص میشود:

$$(6) \quad x = F(R, E, h, b, l)$$

بعبارت دیگر موقعی که ساختمان نسبت به مجهول x هیپر استاتیک است مجهول x تابعی از نحوه بارگذاری R طول عناصر l عرض مقاطع b ارتفاع h و ضریب ارجاعی مواد و تغییر مکان ... خواهد بود.

پس برای حل یک ساختمان هیپراستاتیک ناچار میباشد ابتدا یک طرح مقدماتی برای آن درنظر گرفت. بطور کلی میتوان ساختمانها را به دو دسته ایزواستاتیک و هیپراستاتیک بشرح زیر تقسیم کرد:

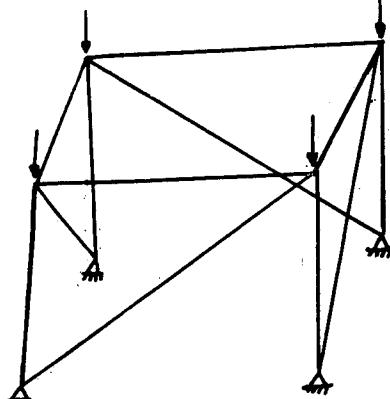
الف - ساختمانهای ایزواستاتیک:

ساختمانهایی هستند که از نظر مجھولات داخلی و مجھولات خارجی (عکس العملها) ایزواستاتیک هستند.

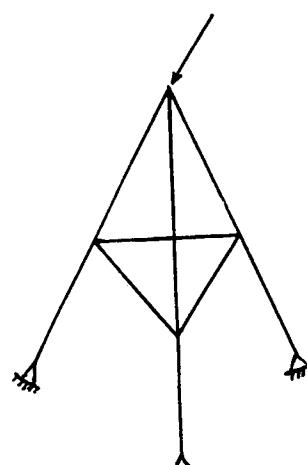
ب - ساختمانهای هیپراستاتیک.

ساختمانهایی هستند که یا از نظر مجھولات خارجی و یا از نظر مجھولات داخلی و یا از نظر مجھولات داخلی و خارجی هیپراستاتیک باشند.

مثالاً (اشکال ۴ و ۵) ایزواستاتیک میباشند. (شکل ۶) هیپراستاتیک است (از نظر داخلی) و (شکل ۷) (از نظر خارجی) هیپراستاتیک است.

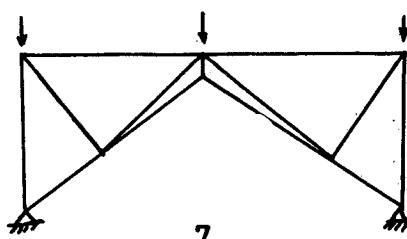

شکل ۵

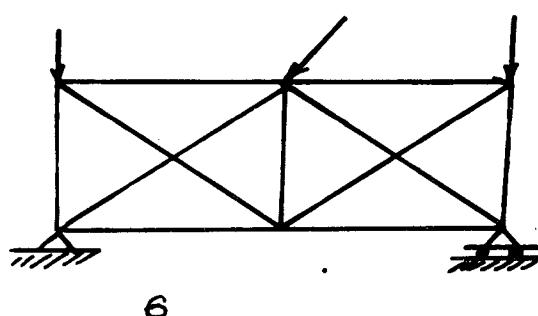

شکل ۴

در این شکل بارها قائم میباشند.

شکل ۷

شکل ۶

بطور کلی چنانچه n مجھول داخلی و عکس العمل موجود باشد و برای آنها m معادله تعادل مستقل ازهم بتوانیم بنویسیم N درجه هیپر استاتیکی از رابطه (۷) بدست می‌آید:

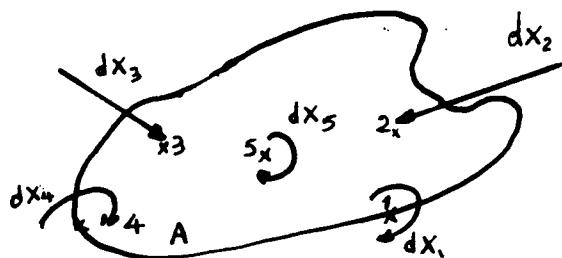
$$(7) \quad N = n - m$$

«محاسبه مجھولات ساختمان»

N مجھول ساختمان را میتوان بطرق مختلف محاسبه نمود. روش δ_{ik} دقیق‌ترین روش محاسبه مجھولات ساختمانهای هیپر استاتیک است که ذیلاً بطور کامل بشرح این طریقه می‌پردازیم. در روش δ_{ik} حل یک ساختمان هیپر استاتیک درجه N منجر به حل N معادله N مجھولی خطی خواهد شد. و با تسهیلاتی که اکنون ماشین حساب الکترونیک در حل این معادلات ایجاد کرده، حل ساختمانهای بسیار پیچیده با این روش ممکن و ساده گشته است. اساس بدست آوردن معادلات مذکور دو قضیه انرژی تغییر شکل و پیوستگی میباشد. ذیلاً دو قضیه فوق را تشریح کرده و با کمک آنها معادلات روش δ_{ik} را بدست بیاوریم.

الف - قضیه انرژی تغییر مکان.

فرض کنیم که ساختمان A تحت اثر نیروها یا لینگرهای مانند dx_1 و dx_2 و ... و dx_n قرار گرفته باشد (شکل ۸).

شکل ۸

طبق اصل بقای انرژی کار انجام شده توسط این نیروها با انرژی ذخیره شده در ساختمان A مساوی میباشد اگر اختلاف انرژی بصورت حرارت وغیره صرف نظر گردد بعبارت ریاضی میتوان چنین نوشت:

$$(8) \quad dW_A = \vec{dX}_1 \cdot \vec{\delta}_1 + \vec{dX}_2 \cdot \vec{\delta}_2 + \dots + \vec{dX}_n \cdot \vec{\delta}_n$$

dW_A انرژی ذخیره شده در ساختمان A و $\vec{\delta}_1, \vec{\delta}_2, \dots, \vec{\delta}_n$ تغییر شکل های مربوط به نقاط ۱ و ۲ و ... و n در اندادهای $X_1, X_2, \dots, X_n$ میباشند. مشاهده در (شکل ۸) دوران کل نقطه (۱) در صفحه $\vec{dX}_1$ و $\vec{dX}_2$ تغییر مکان کل نقطه ۲ در انداد $\vec{dX}_2$ میباشند.

چنانچه طرفین رابطه ۸ را بر dx_1 تقسیم کنیم و با توجه باینکه :

$$(9) \quad \frac{dX_1}{dX_1} = 1 \quad \frac{dX_2}{dX_1} = \dots \dots$$

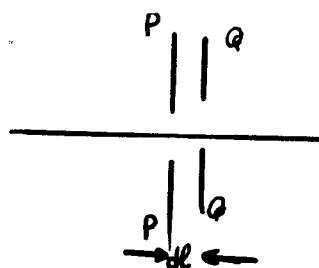
چنین نتیجه میشود :

$$(10) \quad \left\{ \begin{array}{l} \frac{\delta W_A}{\delta X_1} = \delta_1 \\ \frac{\delta W_A}{\delta X_2} = \delta_2 \\ \dots \dots \\ \frac{\delta W_A}{\delta X_n} = \delta_n \end{array} \right. \quad \text{و بهمین ترتیب}$$

ب - قضیه پیوستگی - در اختمانهای دو بعدی

چنانچه دو صفحه PQ و QQ' که بد فاصله dl از یکدیگر هستند عصر (ij) راقطع کنند و θ_p و U_p و V_p و U_Q و V_Q و θ_Q هم دوران، به ترتیب دوران، تغییر مکان قائم و تغییر مکان افقی مقطع pp نسبت به وضع اولیه و θ_Q و U_Q و V_Q هم دوران، تغییر مکان قائم و تغییر مکان افقی QG نسبت به وضع اولیه باشد.

طبق قضیه پیوستگی روابط ۱ و ۲ برقرار است (شکل ۹).

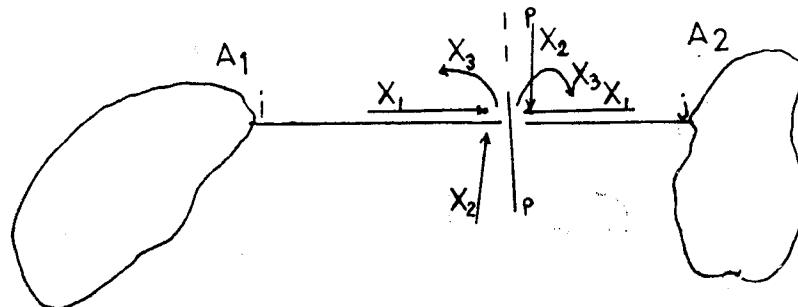
شکل ۹

$$(11) \quad \begin{aligned} \theta_Q &= \theta_p + \frac{\partial \theta}{\partial l} dl \\ V_Q &= V_p + \frac{\partial v}{\partial l} dl \\ U_Q &= U_p + \frac{\partial u}{\partial l} dl \end{aligned}$$

و توابع $\frac{\partial \theta}{\partial l}$ و $\frac{\partial v}{\partial l}$ و $\frac{\partial u}{\partial l}$ توابع محدودی خواهند بود. بعبارت دیگر قضیه پیوستگی بیان میکند که نمودارهای نمایش دوران - تغییر مکان قائم و تغییر مکان افقی مقاطع دارای توابعی متصل و محدود میباشند. بنابراین چنانچه در روابط ۱ و ۲ $dl = 0$ بجای $dl \neq 0$ قرار دهیم روابط ۱ و ۲ حاصل میشود:

$$(12) \quad \begin{aligned} \Theta_Q &= \Theta_P \\ V_Q &= V_P \\ U_Q &= U_P \end{aligned}$$

اکنون با استفاده از قضیه پیوستگی و قضیه انرژی - تغییر مکان به نتیجه مهم زیر خواهیم رسید .
چنانچه صفحه $\rho\rho$ ساختمان A را بدو قسمت پایدار A_1 و A_2 تبدیل کند میتوانیم بگوئیم دوران -
تغییر مکان قائم و تغییر مکان افقی مقطع ρ از قسمت A_1 با مقطع ρ از قسمت A_2 مساویست (شکل . ۱۰).

شکل ۱۰

$$(12) \quad \begin{aligned} (\Theta_P)_{A1} &= (\Theta_P)_{A2} \\ (V_P)_{A1} &= (V_P)_{A2} \\ (U_P)_{A1} &= (U_P)_{A2} \end{aligned}$$

از طرف دیگر طبق قضیه انرژی - تغییر مکان داریم :

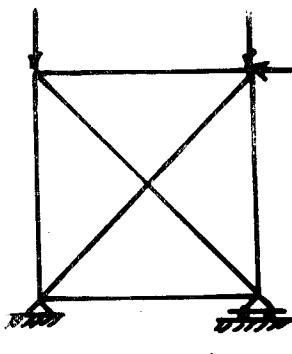
$$(14) \quad \begin{aligned} (\Theta_P)_{A2} &= -\frac{\partial W_{A2}}{\partial X_2} \\ (V_P)_{A2} &= -\frac{\partial W_{A2}}{\partial X_2} \\ (U_P)_{A2} &= -\frac{\partial W_{A2}}{\partial X_1}, \\ (\Theta_P)_{A1} &= -\frac{\partial W_{A1}}{\partial X_2} \\ (V_P)_{A1} &= -\frac{\partial W_{A1}}{\partial X_2} \\ (U_P)_{A1} &= -\frac{\partial W_{A1}}{\partial X_1} \end{aligned}$$

با درنظر گرفتن روابط (۱۳ و ۱۴ و ۱۵) داریم:

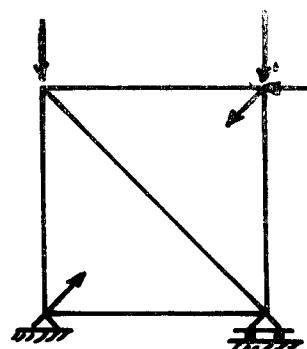
$$(16) \quad \begin{aligned} (\Theta\rho)_{A1} - (\Theta\rho)_{A2} &= 0 \Rightarrow \frac{\delta W_{A1}}{\delta X_3} + \frac{\delta W_{A2}}{\delta X_3} = \frac{\delta W_A}{\delta X_3} = 0 \\ (V\rho)_{A1} - (V\rho)_{A2} &= 0 \Rightarrow \frac{\delta W_{A1}}{\delta X_2} + \frac{\delta W_{A2}}{\delta X_2} = \frac{\delta W_A}{\delta X_2} = 0 \\ (U\rho)_{A1} - (U\rho)_{A2} &= 0 \Rightarrow \frac{\delta W_{A1}}{\delta X_1} + \frac{\delta W_{A2}}{\delta X_1} = \frac{\delta W_A}{\delta X_1} = 0. \end{aligned}$$

فرمولهای ۶، گویای این حقیقت هستند که چنانچه X یک مجهول داخلی از ساختمان A باشد در اینصورت مشتق انرژی کل ساختمان A نسبت به این مجهول مساوی صفر است.

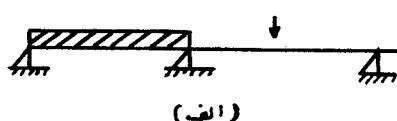
برای حل یک ساختمان هیپراستاتیک درجه N به روش ik ابتدا میبایستی ساختمان را به ساختمان یا ساختمانهای ایزواستاتیک تبدیل نمود. مثلاً در (شکلهای ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷) درست چهار دستگاههای هیپراستاتیک و درست راست ساختمانهای ایزواستاتیک شده مشاهده میشوند.

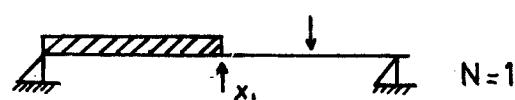
$$N=1$$

شکل ۱۱

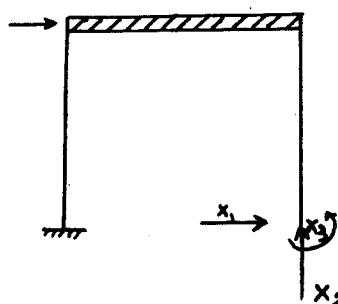
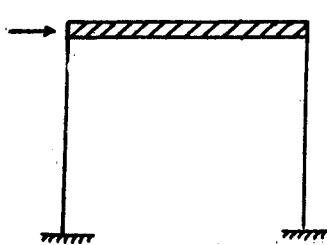

$$(الف)$$

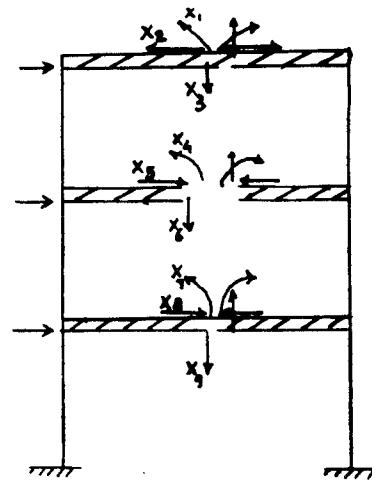
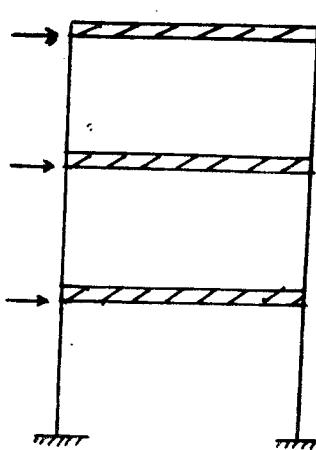
$$N=1$$

شکل ۱۲

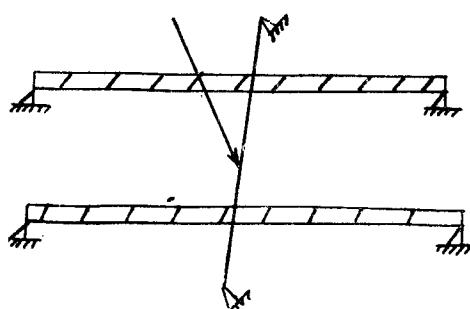

$$N=3$$

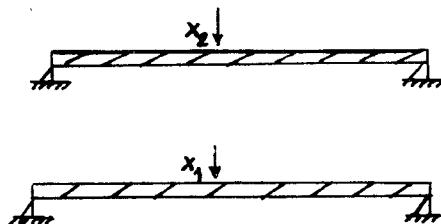
شکل ۱۳

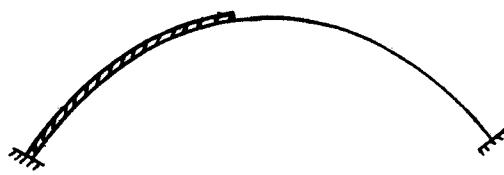
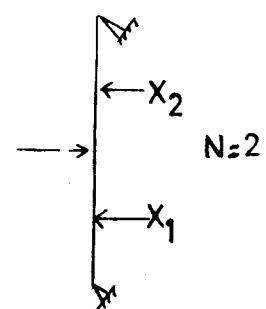
شكل ١٤

١٥

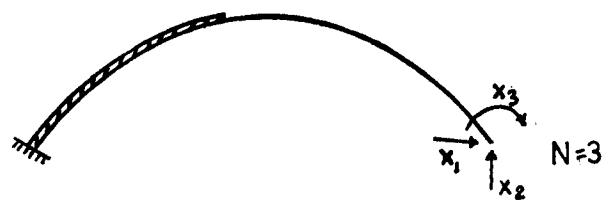

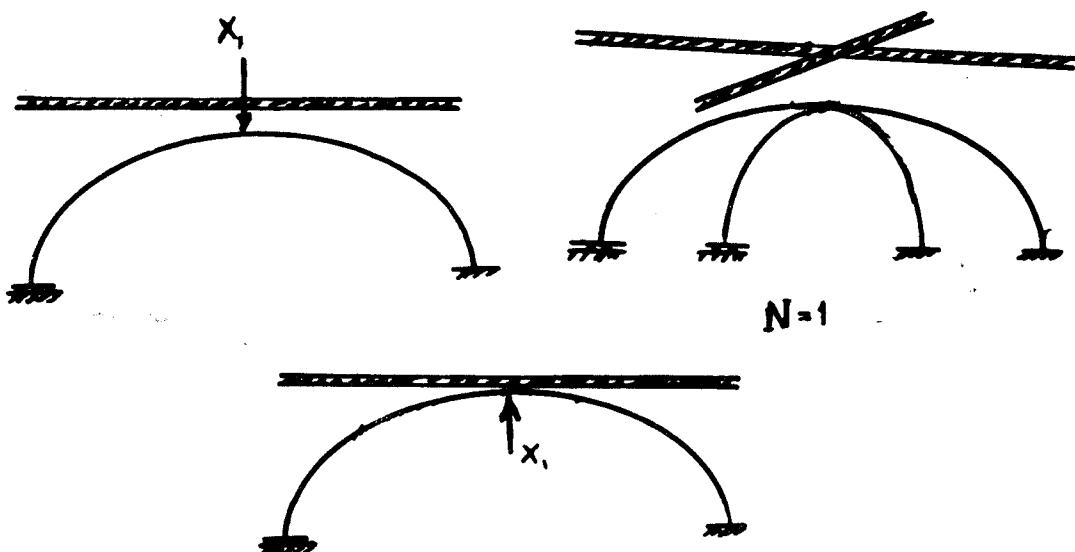
شكل ١٥

١٦

شكل ١٦

شکل ۱۷

اکنون میبایستی که معجهولات X_1 و X_2 و ... X_q را محاسبه نمود. در هر مقطع داریم $N = q$.

$$(17) \quad \begin{aligned} M &= X_1 m_1 + X_2 m_2 + \dots + X_q m_q + M_R \\ N &= X_1 n_1 + X_2 n_2 + \dots + X_q n_q + N_R \\ I &= X_1 t_1 + X_2 t_2 + \dots + X_q t_q + I_R \end{aligned}$$

وانرژی ساختمان A پارابولی (۱۸) مشخص میشود. ساختمان دارای y عضو است و m_i و n_i و t_i بترتیب لنگر و نیروی محوری و نیروی برشی در مقطع x هستند زمانیکه $X_i = 1$ باشد. و M_R و N_R و I_R لنگر و نیروی محوری و نیروی برشی تحت اثر نیروهای خارجی میباشند.

$$(18) \quad W_A = \sum_{i=1}^q \int_0^{l_i} \frac{M^i dx}{EI^i} + \frac{N^i dx}{EA^i} + \frac{T^i dx}{GA^i}$$

در اینجا عناصر مستقیم فرض شده اند η ضریبی است بی بعد که به شکل مقطع ارتباط دارد.

و طبق روابط ۱۶ داریم

$$(19) \quad \frac{\partial W_A}{\partial X_i} = .$$

چنانکه X_i یک مجھول خارجی باشد رابطه ۱ محقق است و چنانکه X_i عکس العمل باشد چون فرض شده است که تکیه گاه η دارای تغییر شکلی نباشد باز این رابطه صادق میباشد.

$$(20) \quad \frac{\partial W}{\partial X_1} = . \quad \frac{\partial W}{\partial X_2} = . \quad \dots \quad \frac{\partial W}{\partial X_q} = .$$

$$(۱۱) \quad \frac{\delta W}{\delta X_1} = \frac{\delta}{\delta X_1} \sum_{r=1}^R \int_0^{l_r} \frac{(X_1 m_1 + X_r m_r + \dots + X_q m_q) r dx}{r EI_r} +$$

$$\frac{(X_1 n_1 + X_r n_r + \dots + X_q n_q) r dx}{r EA_r} + \frac{(X_1 t_1 + X_r t_r + \dots + X_q t_q) dx \eta_r}{r GA_r} = .$$

$$(۱۲) \quad \frac{\delta W}{\delta X_1} = \sum_{r=1}^R \int_0^{l_r} \frac{(X_1 m_1 + X_r m_r + \dots + X_q m_q) m_r dx}{EI_r} +$$

$$\frac{(X_1 n_1 + X_r n_r + \dots + X_q n_q) n_r dx}{EA_r} + \frac{(X_1 t_1 + X_r t_r + \dots + X_q t_q) t_r dx \eta_r}{GA_r} = .$$

$$\left. \begin{aligned} \frac{\delta W}{\delta X_1} &= X_1 \sum_{r=1}^R \int_0^{l_r} \frac{m_r r dx}{EI_r} + \frac{n_r r dx}{EA_r} + \frac{t_r r dx}{GA_r} \eta_r + X_r \sum_{r=1}^R \int_0^{l_r} \frac{m_r m_r dx}{EI_r} + \frac{n_r n_r dx}{EA_r} + \\ &\quad \frac{t_r t_r dx \eta_r}{GA_r} + \dots + \sum_{r=1}^R \int_0^{l_r} \frac{m_r M_R dx}{EI_r} + \frac{n_r N_R dx}{EA_r} + \frac{t_r T_R dx \eta_r}{GA_r} = . \\ \frac{\delta W}{\delta X_1} &= X_1 \sum_{r=1}^R \int_0^{l_r} \frac{m_r m_r dx}{EI_r} + \frac{n_r n_r dx}{EA_r} + \frac{t_r t_r dx}{GA_r} \eta_r + X_r \sum_{r=1}^R \int_0^{l_r} \frac{m_r r dx}{EI_r} + \frac{n_r r dx}{EA_r} + \\ &\quad \frac{t_r r dx}{GA_r} \eta_r + \dots + \sum_{r=1}^R \int_0^{l_r} \frac{m_r M_R dx}{EI_r} + \frac{n_r N_R dx}{EA_r} + \frac{t_r T_R dx}{GA_r} \eta_r = . \\ \frac{\delta W}{\delta X_r} &= \dots = . \\ &\quad \dots = . \\ &\quad \dots = . \\ \frac{\delta W}{\delta X_q} &= X_q \sum_{r=1}^R \int_0^{l_r} \frac{m_q m_r dx}{EI_r} + \frac{n_q n_r dx}{EA_r} + \frac{t_q t_r dx}{GA_r} \eta_r + X_r \sum_{r=1}^R \int_0^{l_r} \frac{m_q m_r dx}{EI_r} + \\ &\quad \frac{n_q n_r dx}{EA_r} + \frac{t_q t_r dx}{GA_r} \eta_r + \dots + \sum_{r=1}^R \int_0^{l_r} \frac{m_q M_R dx}{EI_r} + \frac{n_q N_R dx}{EA_r} + \frac{t_q T_R dx}{GA_r} \eta_r = . \end{aligned} \right\}$$

معادلات ۲۳ را میتوانیم بصورت خلاصه زیر بنویسیم.

و یا

$$(20) \quad \begin{bmatrix} \delta_{11} & \delta_{12} & \cdots & \delta_{1q} \\ \delta_{21} & \delta_{22} & \cdots & \delta_{2q} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \delta_{q1} & \delta_{q2} & \cdots & \delta_{qq} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} X_1 \\ X_2 \\ \vdots \\ X_q \end{bmatrix} = - \begin{bmatrix} \Delta_1 R \\ \Delta_2 R \\ \vdots \\ \Delta_q R \end{bmatrix}$$

بطوریکه ملاحظه میشود عنصر سطر زام و ستون k ام ماتریس اول بصورت زیر است.

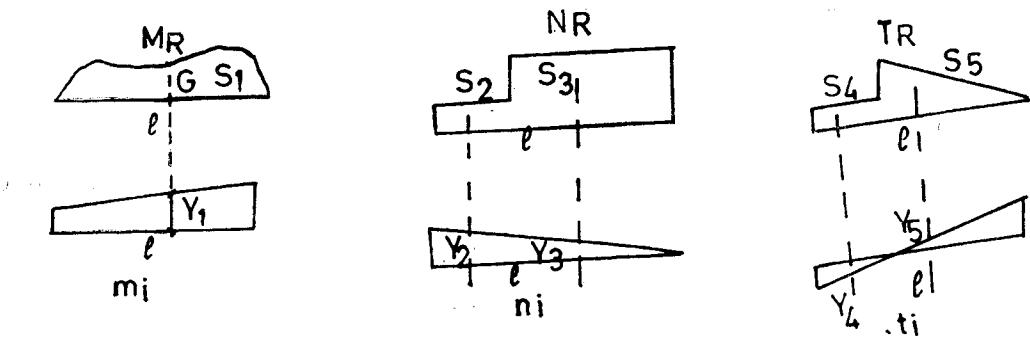
$$(11) \quad \delta_{ik} = \sum_r \int_{l_r} \frac{m_i m_k dx}{EI_r} + \frac{n_i n_k dx}{EA_r} + \frac{t_i t_k dx}{GA_r} \eta_r$$

و همچنین عنصر ستون ۵ ام ماتریس سمت چپ بصورت زیراست.

$$(v) \quad \Delta_{iR} = \sum \int_{l_r} \frac{m_i M_R dx}{EI_r} + \frac{n_i N_R dx}{EA_r} + \frac{t_i T_R dx}{EA_r} \quad \eta_r$$

بطوریکه ملاحظه میشود ماتریس A^8 ماتریس مربع درجه ۹ متقابن میباشد و عناصر قطری آن همیشه مثبت میباشند.

محاسبه ضرایب δ_{ik} و Δ_{iR} سمیدانیم که منحنی نمایش m_i و n_i و خطی میباشند و منحنی نمایش t_i و N_R و T_R بسته به نوع بارگذاری خطی یا منحنی میباشند. فرض کنیم منحنی نمایش m_i و n_i و t_i و M_R و N_R و T_R برای عضو ۲ ساختمان مطابق اشکال ۱۸ باشد.

شکل ۱۸

چنانکه فرض کنیم :

$$(۲۸) \quad m_i = ax + b$$

در اینصورت داریم :

$$\begin{aligned} \int_{\circ}^{l_r} \frac{m_i M_R dx}{EI_r} &= \frac{1}{EI_r} \int_{\circ}^{l_r} (ax + b) M_R dx = \frac{1}{EI_r} \left[a \int_{\circ}^{l_r} M_R x dx + b \int_{\circ}^{l_r} M_R dx \right] \\ &= \frac{1}{EI_r} \left[a \frac{\int_{\circ}^{l_r} M_R x dx}{\int_{\circ}^{l_r} M_R dx} + b \int_{\circ}^{l_r} M_R dx \right] = \frac{1}{EI_r} \left[a \frac{\int_{\circ}^{l_r} M_R x dx}{\int_{\circ}^{l_r} M_R dx} + b \right] \int_{\circ}^{l_r} M_R dx \end{aligned}$$

باتوجه به اینکه :

$$x_G = \frac{\int_{\circ}^{l_r} M_R x dx}{\int_{\circ}^{l_r} M_R dx}, \quad S_{M_R} = \int_{\circ}^{l_r} M_R dx$$

داریم :

$$\int_{\circ}^{l_r} \frac{m_i M_R dx}{EI} = \frac{S_{m_R}}{EI_r} (ax_G + b) = \frac{S_i X_i}{EI_r}$$

انتگرال بالا برابر با حاصلضرب سطح زیر منحنی لنگر خمشی در ارتفاع نظیر نقطه مرکز ثقل سطح لنگر خمشی در روی منحنی m_i و بهمین ترتیب بسادگی بقیه فارکتورهای روابط ۲۷ و ۲۸ بدست میآیند.

و بطور کلی نتیجه میشود که :

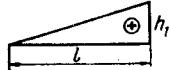
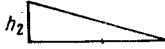
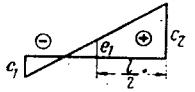
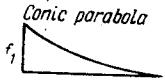
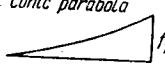
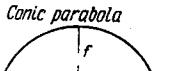
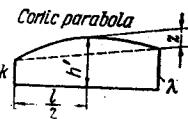
$$\Delta_{iR} = \sum_{\circ}^r \frac{S \cdot y}{EI_r} + \frac{S' y'}{EA_r} + \frac{S'' y''}{GA_r} \eta_r$$

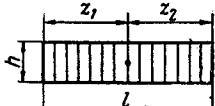
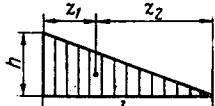
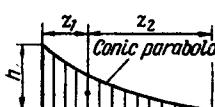
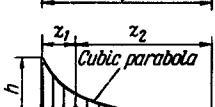
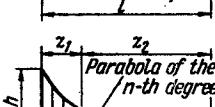
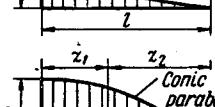
در جداول زیر مقادیر:

$$\int_0^L t_i t_K dx, \int_0^L m_i n_K dx, \int_0^L m_i x_K dx$$

بسته به نوع منحنی‌های آنها داده شده است. و استفاده از این جداول کار محاسبه δik را خیلی ساده می‌کند.

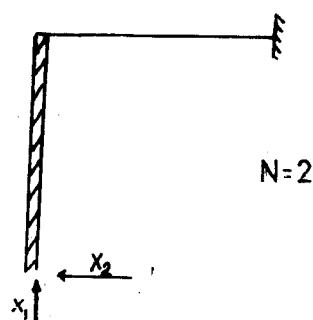
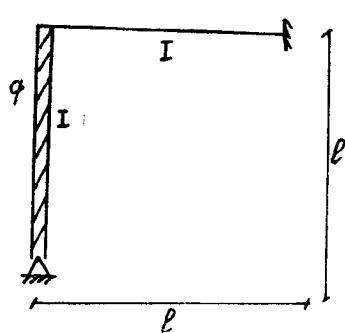
$\frac{lh_1}{6} (2c_4 - c_3)$	$\frac{l f_2 h_1}{12}$	$\frac{l f' h_1}{3}$	$\frac{lh_1}{6} (2h_0 + \lambda')$
$\frac{l}{6} h_2 (-2c_3 + c_4)$	$\frac{l f_2 h_2}{4}$	$\frac{l f' h_2}{3}$	$\frac{l}{6} h_2 (k' + 2h_0)$
$\frac{l}{6} [2(-h_3 c_3 + h_4 c_4) + h_3 c_4 - h_4 c_3]$	$\frac{l f_2}{12} (3h_3 + h_4)$	$\frac{l f'}{3} (h_3 + h_4)$	$\frac{l}{6} (h_3 k' + 4h h_0 + h_4 \lambda')$
$\frac{l}{6} [2(c_1 c_3 + c_2 c_4 - c_2 c_3 - c_1 c_4)]$	$\frac{l f_2}{12} (-3c_1 + c_2)$	$\frac{l f'}{3} (-c_1 + c_2)$	$\frac{l}{6} (-c_1 k' + 4e_1 h_0 + c_2 \lambda')$
$\frac{l f_1}{12} (-3c_3 + c_4)$	$\frac{l f_1 f_2}{5}$	$\frac{l f_1 f'}{5}$	$\frac{l f_1}{60} [5(3k' + \lambda') + 12z']$
$\frac{l f_2}{12} (3c_4 - c_2)$	$\frac{l f_2^2}{30}$	$\frac{l f_2 f'}{5}$	$\frac{l f_2}{60} [5(3\lambda' + k') + 12z']$
$\frac{l f}{3} (-c_3 + c_4)$	$\frac{l f_2}{5}$	$\frac{8}{15} l f f'$	$\frac{l f}{15} [5(k' + \lambda') + 8z']$
$\frac{l}{6} (-c_3 k + 4e_0 h' + c_4 \lambda)$	$\frac{l f_2}{60} [5(3k + \lambda) + 12z]$	$\frac{l f'}{15} [5(k + \lambda) - 8z]$	$\frac{l}{6} [2kk' + 2\lambda\lambda' + k\lambda' + \lambda k' + 2z \times (k' + \lambda') + 2z'(k + \lambda) + 3.2zz']$

		
	$\frac{l h_1 h_2}{3}$	$\frac{l h_1}{6} (2h_6 + h_5)$
	$\frac{l h_2^2}{6}$	$\frac{l}{6} h_2 (2h_5 + h_6)$
	$\frac{l}{6} h_2 (2h_4 + h_3)$	$\frac{l}{6} [2(h_3 h_5 + h_4 h_6) + h_3 h_6 + h_4 h_5]$
	$\frac{l}{6} h_2 (2c_2 - c_1)$	$\frac{l}{6} [2(-c_1 h_5 + c_2 h_6 - c_1 h_6 + c_2 h_5)]$
	$\frac{l f_1 h_2}{12}$	$\frac{l f_1}{12} (3h_5 + h_6)$
	$\frac{l f_2 h_2}{4}$	$\frac{l f_2}{12} (3h_6 + h_5)$
	$\frac{l f h_2}{3}$	$\frac{l f}{3} (h_5 + h_6)$
	$\frac{l}{6} h_2 (2h' + \lambda)$	$\frac{l}{6} (h_5 k + 4e h' + h_6 \lambda)$

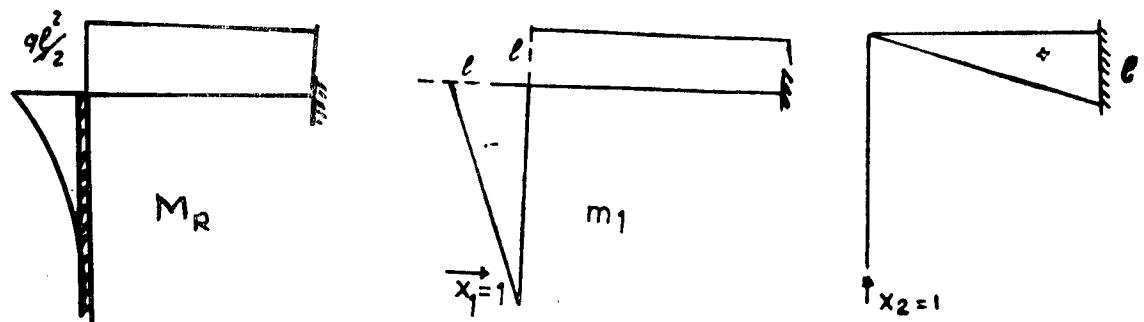
No.	Shape of the graph	Area Ω	Position of the centroid	
			z_1	z_2
1		hl	$\frac{l}{2}$	$\frac{l}{2}$
2		$\frac{hl}{2}$	$\frac{l}{3}$	$\frac{2l}{3}$
3		$\frac{hl}{3}$	$\frac{l}{4}$	$\frac{3l}{4}$
4		$\frac{hl}{4}$	$\frac{l}{5}$	$\frac{4l}{5}$
5		$\frac{hl}{n+1}$	$\frac{l}{n+2}$	$\frac{(n+1)l}{n+2}$
6		$\frac{2hl}{3}$	$\frac{3l}{8}$	$\frac{5l}{8}$

مثال - قاب شکل مقابله مفروض است اگر از انرژی تغییرشکل نیروهای برشی صرفنظر شود مطلوبست

حل این مساله

اکنون منحنی نمایش m_1 و m_2 و M_R را رسم میکنیم

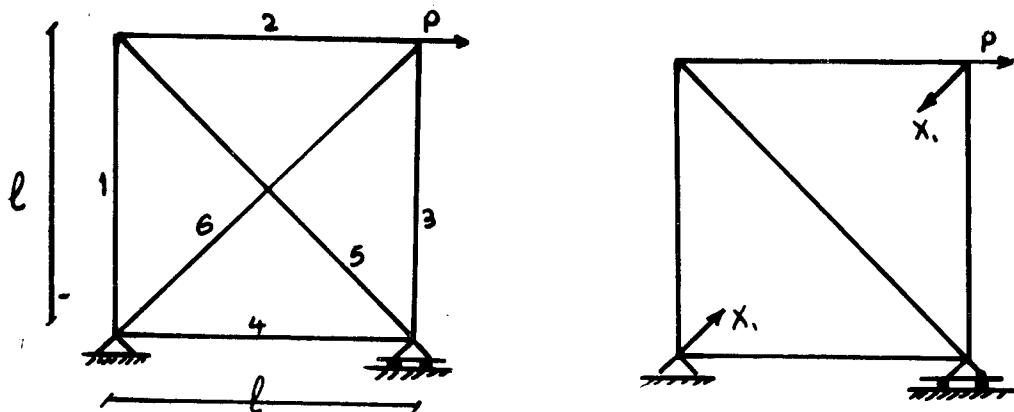

$$\begin{bmatrix} \delta_{11} & \delta_{12} \\ \delta_{21} & \delta_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} X_1 \\ X_2 \end{bmatrix} = - \begin{bmatrix} \Delta_{1R} \\ \Delta_{2R} \end{bmatrix}$$

$$\delta_{11} = \frac{\xi}{\gamma} \frac{l^r}{EI} \quad \delta_{12} = - \frac{l^r}{\gamma EI} \quad \delta_{21} = \delta_{12} = - \frac{l^r}{\gamma EI} \quad \delta_{22} = \frac{l^r}{\gamma EI}$$

$$\Delta_{1R} = \frac{\gamma q l^4}{8 EI} \quad \Delta_{2R} = - \frac{q l^4}{\xi}$$

$$\begin{bmatrix} \frac{\xi}{\gamma} \frac{l^r}{EI} & - \frac{l^r}{\gamma EI} \\ - \frac{l^r}{\gamma EI} & \frac{l^r}{\gamma EI} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} X_1 \\ X_2 \end{bmatrix} = - \begin{bmatrix} \frac{\gamma q l^4}{8 EI} \\ - \frac{q l^4}{\xi} \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{aligned} X_1 &= - \frac{\gamma}{\nu} q l \\ X_2 &= \frac{\gamma}{\lambda} q l \end{aligned}$$

مثال ۲ - درمثال فوق انرژی‌های مربوط به لنگر و نیروی برشی صفر میباشد پس داریم :

$$\delta_{ik} = \sum_i \frac{n_i n_k l_r}{E A_r}$$

در مورد این مثال :

$$\Delta_{IR} = \sum_i \frac{n_i N_R l_i}{EA_r} \quad , \quad \delta_{11} = \sum_i \frac{n_i r l_i}{EA_r}$$

با فرض $EA = c + e = K$

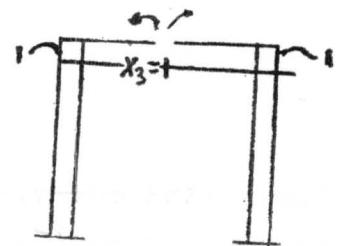
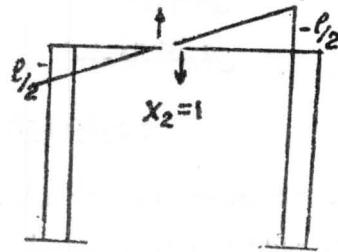
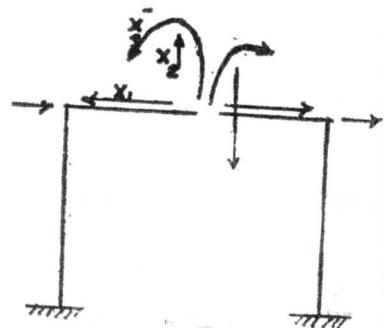
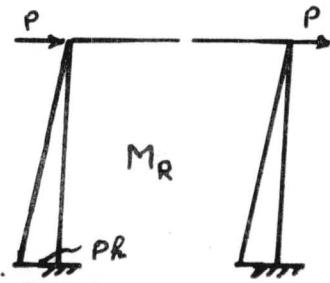
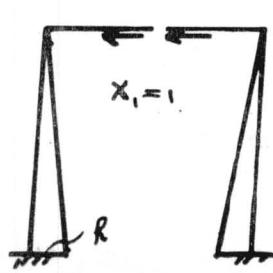
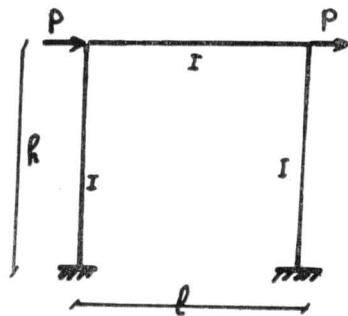
شماره عنصر	l_i	n_i	N_R	$\frac{n_i r l_i}{EA_r}$	$\frac{n_i N_R l_i}{EA_r}$
۱	۱	$-\frac{1}{\sqrt{2}}$	ρ	$-\frac{1}{\sqrt{2}K}$	$-\frac{\rho l}{\sqrt{2}K}$
۲	۱	$-\frac{1}{\sqrt{2}}$	ρ	$-\frac{1}{\sqrt{2}K}$	$-\frac{\rho l}{\sqrt{2}K}$
۳	۱	$-\frac{1}{\sqrt{2}}$	.	$-\frac{1}{\sqrt{2}K}$	.
۴	۱	$-\frac{1}{\sqrt{2}}$	ρ	$-\frac{1}{\sqrt{2}K}$	$-\frac{\rho}{\sqrt{2}K}$
۵	$1/\sqrt{2}$	۱	$-\rho/\sqrt{2}$	$\frac{1/\sqrt{2}}{K}$	$-\frac{\rho l}{K}$
۶	$1/\sqrt{2}$	۱	.	$\frac{1/\sqrt{2}}{K}$	.
Σ				δ_{11}	Δ_{IR}

$$\delta_{11} = \frac{1}{K} (2 + 2\sqrt{2})$$

$$\Delta_{IR} = -\frac{\rho l}{K\sqrt{2}} (2 + 2\sqrt{2}) \quad \frac{1}{K} (2 + 2\sqrt{2}) \quad X_1 = +\frac{\rho l}{K\sqrt{2}} (2 + 2\sqrt{2})$$

$$X_1 = \rho \frac{2 + 2\sqrt{2}}{2\sqrt{2} + 2}$$

نیروی هر میله توسط این رابطه بدست می‌آید.

مثال ۳ - از انرژی مربوط به برش و نیروی محوری صرفنظر میکنیم .

$$\delta_{11} = \frac{rh^3}{EI}, \quad \delta_{12} = 0, \quad \delta_{13} = \frac{h^3}{EI}$$

$$\delta_{21} = 0, \quad \delta_{22} = \frac{l^3(1+rh)}{12EI}, \quad \delta_{23} = 0.$$

$$\delta_{31} = \frac{h^3}{EI}, \quad \delta_{32} = 0, \quad \delta_{33} = \frac{rh^3}{EI}$$

$$\Delta_{iR} = 0, \quad \Delta_{rR} = -\frac{\rho h^3 l}{EI}, \quad \Delta_{rr} = 0.$$

$$\Rightarrow X_1 = 0, \quad X_r = \frac{\rho h^3}{l(l+rh)} X_r = 0.$$